

Redaktørerne af dette værk har samlet 39 uddrag af bøger og artikler om vækst. Materialet er ordnet i 9 dele. 1. del («Introduction») består af kap. 8 i Kuznets' *Economic Change*. Kuznets behandler her internationale forskelle i indkomst. 2. del giver vækstmodeller for udviklede områder. Der gives uddrag af Adam Smith, Ricardo, Marx, Schumpeter, Domar m.fl. 3. del er vækstmodeller for u-lande. Det turde være karakteristisk, at her er mindre at øse af: Rosenstein-Rodan, Nurkse, Fleming, Viner samt Singer er repræsenteret. 4. del bringer Rostow's, Kuznets' og Bauer & Jamey's beskrivelse af vækst. 5. del handler om måling. Redaktørerne og Kuznets er repræsenteret. 6. del er helliget produktionsfaktorerne: Arbejde, kapital og foretagervirksomhed. Her er United Nations sekretariat, Mason og Lewis taget med (i uddrag) 7. del er »Values and Institutions« – med klip bl.a. fra United Nations og Frankel. 8. del behandler økonomisk vækstpolitik og planer. Endelig er 9. del »Conclusion« med et kapitel fra Lewis' 1955-bog. Overskriften er »Is Economic Growth Desirable«. 3 siders bibliografi afslutter bogen.

De medtagne bidrag må vist stort set siges at være centrale, om end vel ikke alle vil være helt enige i udvalget. Anmelderen føler sig således ikke overbevist om, at 8. del ikke kunne sammensættes bedre. F.eks. er Hirschman repræsenteret med en lidet karakteristisk artikel og noget dækkende billede af, hvad en plan er, får man ikke.

I et forsøg på at dække så mange emner og forfattere som muligt, har redaktørerne klippet i bøger og artikler. Dette kan være et farligt princip. Det er vanskeligt at udskille vækstmodellen fra en fuldstændig model, ja, lader sig vel ofte ikke gøre. Mere generelt kan man fremhæve begrænsningen i ved en sådan bog at søge at give de studerende, for hvem bogen er tilrettelagt, et glimt af så mange forfattere (ved klip). Princippet er vistnok meget anvendt i U.S.A.'s universitetsundervisning, og anmelderen tør ikke være afvisende overfor det. Men selv om det ikke skulle være et

alternativ, fristes man dog til at fremhæve betydningen for alle studerende af at dyrke monografien. Når bogen ifølge forordet er beregnet for »an undergraduate audience studying economic development« må man følgelig håbe, at et parallelt semester for »graduates« vil behandle bare eet eller et par af emnerne – og så søge længere ned.

P. Nørregaard Rasmussen.*

* Dr. polit., professor ved Københavns Universitet.

Econometrics, An Introduction to Maximum Likelihood Methods. Af *Stefan Valavanis*, redigeret efter manuskript af A. H. Conrad. Economic Handbook Series, redigeret af S. E. Harris. New York; McGraw-Hill Book Company, Inc. 1959 XVII + 223 pp. \$ 7,00.

Hovedideen bag denne lærebog i økonometri er »to reduce to commonsense terms the mathematical statistics on which the theory of economics rests.« (Side IX).

Kapitel 1 og 2 indeholder en gennemgang af grundlæggende begreber fra statistikken og en diskussion af forskellige estimeringskriterier. De problemer, der opstår, når man ønsker at estimere parametre i lineære ligningssystemer, diskuteres i kapitlerne 3-6. De følgende tre kapitler anvendes til en gennemgang af estimeringsteknik i disse ligningssystemer. I bogens sidste kapitel (kap. 12) diskuteres tidsrække analyse.

Der er desværre meget, der tyder på, at forfatterens ønske om at »reduce to common-sense terms...«, skyldes, at han ikke selv har forstået »the mathematical statistics«. Titlen på kapitel 11 er: »Unspecified factors.« Denne teknik må efter forfatterens mening »be carefully distinguished from variance analysis« (side 164). »The unspecified factors« er imidlertid ikke andet end række- og søjlevirkningerne i en varians- eller kovariansanalyse.

I kapitel 2 får læseren at vide, at maksimaliseringsmetoden »is based on the assumption that, while we were taking the sample, Nature performed for our benefit

Redaktørerne af dette værk har samlet 39 uddrag af bøger og artikler om vækst. Materialet er ordnet i 9 dele. 1. del («Introduction») består af kap. 8 i Kuznets' *Economic Change*. Kuznets behandler her internationale forskelle i indkomst. 2. del giver vækstmodeller for udviklede områder. Der gives uddrag af Adam Smith, Ricardo, Marx, Schumpeter, Domar m.fl. 3. del er vækstmodeller for u-lande. Det turde være karakteristisk, at her er mindre at øse af: Rosenstein-Rodan, Nurkse, Fleming, Viner samt Singer er repræsenteret. 4. del bringer Rostow's, Kuznets' og Bauer & Jamey's beskrivelse af vækst. 5. del handler om måling. Redaktørerne og Kuznets er repræsenteret. 6. del er helliget produktionsfaktorerne: Arbejde, kapital og foretagervirksomhed. Her er United Nations sekretariat, Mason og Lewis taget med (i uddrag) 7. del er »Values and Institutions« – med klip bl.a. fra United Nations og Frankel. 8. del behandler økonomisk vækstpolitik og planer. Endelig er 9. del »Conclusion« med et kapitel fra Lewis' 1955-bog. Overskriften er »Is Economic Growth Desirable«. 3 siders bibliografi afslutter bogen.

De medtagne bidrag må vist stort set siges at være centrale, om end vel ikke alle vil være helt enige i udvalget. Anmelderen føler sig således ikke overbevist om, at 8. del ikke kunne sammensættes bedre. F.eks. er Hirschman repræsenteret med en lidet karakteristisk artikel og noget dækkende billede af, hvad en plan er, får man ikke.

I et forsøg på at dække så mange emner og forfattere som muligt, har redaktørerne klippet i bøger og artikler. Dette kan være et farligt princip. Det er vanskeligt at udskille vækstmodellen fra en fuldstændig model, ja, lader sig vel ofte ikke gøre. Mere generelt kan man fremhæve begrænsningen i ved en sådan bog at søge at give de studerende, for hvem bogen er tilrettelagt, et glimt af så mange forfattere (ved klip). Princippet er vistnok meget anvendt i U.S.A.'s universitetsundervisning, og anmelderen tør ikke være afvisende overfor det. Men selv om det ikke skulle være et

alternativ, fristes man dog til at fremhæve betydningen for alle studerende af at dyrke monografien. Når bogen ifølge forordet er beregnet for »an undergraduate audience studying economic development« må man følgelig håbe, at et parallelt semester for »graduates« vil behandle bare eet eller et par af emnerne – og så søge længere ned.

P. Nørregaard Rasmussen.*

* Dr. polit., professor ved Københavns Universitet.

Econometrics, An Introduction to Maximum Likelihood Methods. Af *Stefan Valavanis*, redigeret efter manuskript af A. H. Conrad. Economic Handbook Series, redigeret af S. E. Harris. New York; McGraw-Hill Book Company, Inc. 1959 XVII + 223 pp. \$ 7,00.

Hovedideen bag denne lærebog i økonometri er »to reduce to commonsense terms the mathematical statistics on which the theory of economics rests.« (Side IX).

Kapitel 1 og 2 indeholder en gennemgang af grundlæggende begreber fra statistikken og en diskussion af forskellige estimeringskriterier. De problemer, der opstår, når man ønsker at estimere parametre i lineære ligningssystemer, diskuteres i kapitlerne 3-6. De følgende tre kapitler anvendes til en gennemgang af estimeringsteknik i disse ligningssystemer. I bogens sidste kapitel (kap. 12) diskuteres tidsrække analyse.

Der er desværre meget, der tyder på, at forfatterens ønske om at »reduce to common-sense terms...«, skyldes, at han ikke selv har forstået »the mathematical statistics«. Titlen på kapitel 11 er: »Unspecified factors.« Denne teknik må efter forfatterens mening »be carefully distinguished from variance analysis« (side 164). »The unspecified factors« er imidlertid ikke andet end række- og søjlevirkningerne i en varians- eller kovariansanalyse.

I kapitel 2 får læseren at vide, at maksimaliseringsmetoden »is based on the assumption that, while we were taking the sample, Nature performed for our benefit

the most likely thing, or generated for us her most probable sample» (side 23). Efter bogens undertitel kunne man have håbet, at sådanne fundamentale fejl var undgået. Lige så misvisende er brugen af begreberne stokastisk uafhængighed (f.eks. i Appendiks E, side 213). Mindste kvadraters metode kaldes (side 24) et specialtilfælde af maksimaliseringsmetoden.

Disse mangler skyldes muligvis, at forfatteren døde, før bogen var færdigredigeret. De bevirker imidlertid, at bogen ikke kan anbefales som lærebog. Dens eneste værdi er forfatterens utrolige fantasi til at finde pædagogiske eksempler. F.eks. forklares (side 59) den bias, man får, når den uafhængige variabel i en regressionsanalyse er en værdi af den afhængige variabel på et tidligere tidspunkt, ved hjælp af en falskmøntner i Ames, der producerer kobbermønter i samme tempo som hans søn i Buffalo sluger dem!

Karl Vind.*

* Assistent ved Københavns Universitet's statistiske institut.

P. H. Bendtsen: Town and Traffic in the Motorage. Danish Technical Press, Copenhagen. 1961.

Økonomernes interesse for trafik går som bekendt tilbage til Marshall, der forstod, at de nye trafikmidler var en væsentlig faktor i den økonomiske udvikling, og denne betydning er som bekendt øget meget stærkt siden Marshalls tid. Et studium af trafikøkonomiske problemer medfører imidlertid visse vanskeligheder ved, at kendskabet til de tekniske forudsætninger er mere påkrævet end inden for adskillige andre grene af økonomien. Vi er derfor særlig på dette område henvist til samarbejde med teknikere og til at bygge på de oplysninger, der kan hentes fra disse.

Det er derfor værdifuldt, at en lang række teknikere i forskellige lande har foretaget mange konkrete undersøgelser af, hvorledes den trafikmæssige udvikling har været på dette eller hint område. Sådanne konkrete undersøgelser får særlig økono-

misk betydning, når de sammenstilles, og man søger at uddrage lovmæssigheder af dem.

Det er derfor fra et økonomisk synspunkt meget værdifuldt, at professor P. H. Bendtsen for et meget betydningsfuldt område har foretaget en sådan sammenstilling i sin bog om *Town and Traffic in the Motorage*.

Udgangspunktet er dels en definition af cityarealet og forventningerne om det fremtidige antal automobiler. Problemet opstår ved, at det faktiske cityareal bliver relativt mindre med byernes vækst, medens antallet af vogne, der søger til dette, bliver stedse større, og det økonomiske problem bliver at bestemme, hvorledes det er ønskeligt, at city-arealerne og specielt trafikvejene skal omdannes for at svare til det stærkt voksende behov.

Det første hovedafsnit omhandler trafikken til city, hvilke faktorer, der bestemmer dens vækst, og hvilke hastigheder, der kan opnås dels i gennemsnit, dels ved arbejdstidens begyndelse og ophør. Det viser sig, at hastigheden i de centrale bydele når ned til 8 å 10 km pr. time, men næppe noget sted bliver lavere. Dette må fortolkes derhen, at når hastigheden bliver mindre, foretrækker en del at lade bilen blive hjemme, medens på den anden side mange forretningsbesøg flyttes fra city til forstæderne. Der er altså et voksende latent behov, som kan formindskes ved bygning af nye trafikveje, eventuelt under jorden eller ved overgang fra individuel til kollektiv kørsel. Disse forhold har utvivlsomt vidtgående betydning også uden for trafiksektoren både for behovdækning og for produktion og salg, men nærmere undersøgelse af disse sammenhænge vil for en del blive fremtidens opgave.

Det er bekendt, at en meget betydningsfuld flaskehals for trafikudviklingen er parkeringsmuligheder, og der gives oplysninger om sammenhænge mellem parkeringsmuligheder og trafikens størrelse i byer af forskellige størrelser. En væsentlig faktor i trafikudviklingen er, at megen trafik må holdes tilbage i vejkryds. Der bliver derfor et spørgsmål om, hvor stor trafikken skal